

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plvtarchi Chaeronensis Moralia, Qvae Vsvrpantvr

Svnt Avtem Omnis elegantis doctrinæ Penvs : Id est, varij libri: morales, historici, physici, mathematici, denique ad politiorem litteraturam pertinentes & humanitatem : omnes de Graeca in Latinam linguam transscripti summo labore, cura, ac fide

Plvtarchi Chaeronensis Ethicorum Sive Moralium

Plutarchus

Impressum Francofor. ad Mœn., M.D.LXXXII

De vitioso pudore commentariolus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-351

PLVTARCHI DE VITIOSO
pudore, Commentariolus.

VÄDAM eorum quæ è terra enascuntur, cùm sint ipsa per se sylvestria, sterilia, & incremento suo noceant hortensibus seminibus atq; stirpibus, agitcole tamen pro certo indicio soli non mali, sed egregij atq; pinguis habent. Eodem modo animi etiam quedam sunt affectiones non bona, sed quasi germina è bono pullulantia ingenio, & quod culturæ se fatis exhibiturū sit tractabile. In his etiam vitiosum censéo pudorem, qui ut signum est non malum, ita causam prauitati præbet. Etenim sæpenumerò in eadem cum impudentibus peccata incidunt verecundi: nisi quòd hi sua errata dolorem incuriunt, non, 15 ut illis, voluptatem afferunt. nullo enim ob turpitudinem dolore impudens afficitur: in quem facile etiam specie tantum turpitudinis oblata prolabitur is qui ineptè verecundus est. Hoc vitij dysopiām Græci dixerunt, in quo pudoris modus excedit: quòd vultus quodammodo cum anima deiciatur. Sicut enim Katepheian (hoc est mæsticam) vocant dolorem oculos in tetram deicientem: sic verecundiā, præ qua intueri in alios non audemus, dysopiam dixerunt. Orator quidem impudentem in oculis non kotas, (quæ vox & virginis significat, & lumen pupillas) sed meretrices habere pronunciauit. At qui ad nimium propensus est pudorem, animum nimis effeminatum ac delicatum ipso prodit visu, verecundiæ honesto nomine prætexens molliciem suam, quia impudentibus succumbit. Sanè Cato dicebat adolescentes se eos magis probare qui erubescerent quam qui pallescerent: rectè condoci faciens præbrum magis quam reprehensionem timete, & suspicionem, quam periculum. Veruntamen & nimius vituperationis metus, ac ad quemvis strepitū trepidatio, coerceri debet: quando saepe non minore male audiendi, quam mala patienti metu ducti, ho- 30 nestatem prodiderunt nonnulli ob impatientiam infamiae. Ergo neq; horum negligenda est imbecillitas: & nequaquam laudanda anini pertinax illa & rigida affectio.

*Qualis Anaxarchi vis, quæ se cunque canina
Verteret indomita, & pertendens prorsus, & audax.
sed concinna quædam virisque temperanda est ratio, quæ
& ni-*

& nimis pertinacię impudentiam, & modum excedentilenitati imbecillitatem auferat. quæ quidem correctio difficultis est, neq; periculo vacat huiusmodi excessuum coercitio. Sicut enim colonus sylvestrem plantam & inutilem excindens, ligone viribus adacto nihil parcens radicibus etiam proruit, aut igne adhibito cremat: ad vitem autem, malum, vel oleam putandi gratia accedens, caute manum admouet, metuens ne quid vtile laetatur. sic philosophus ex animo adolescentis inuidiam tollens, degener germen & intrastabile, aurauaritiam intempestiuam aut studium voluntatis intemperans, fauiciat, premat, vulnus altè redigit, cicatricemq; ducit magnam. quādo autem delicate ac tenera parti animæ orationem correctricem applicat, qualis est quæ nimis pudore subuertitur, summo studio cauet, ne imprudens simul cum virtu verecundiam ejiciat. nam nutrices 15 etiam puerorum fordes dum detergunt, interdum carnem fauiciant atq; affligunt. Itaq; oportet adolescentibus nō ita penitus virtutum pudorem eximere, ut securi siant nimisq; inverecundi. Sed sicut qui domos demoluntur templs vicinas, si saltem continuas his partes sinunt atq; suffulciunt: 20 sic nimius pudor subruendus est, vt tamen caueamus ne simul cum eo confinia verecundia, & quanimitatis, & mansuetudinis ejiciantur: quibus rebus se insinuat ille in animū ad hoc vitij propensum, cùmq; occupat, dum sibi is humanus, civilis, communis sensu prædictus, non durus aut obstinatus videtur. Itaq; iam inde a principio Stoici ipsis verbis pudorem a vete cuncta distinxerūt, ne ambiguitas vocabuli occasionem vitij habens relinquatur. Ii tamen nobis hoc relinquant, vt vocabulis citra calumniam vtamur, atq; adeo Homerū imitatione. Is enim dicit,

30

*Illa. v. 45 Sape verecundis sua fera affectio damnum
Grande, verecundis sua sape affectio prodest.*

& non malè priore loco eam dixit nocere. vt ilis enim ratione demum sit verecundia, quæ sublato excessu mediocritatem relinquit. Primo omnium persuasum esse debet ei, quæ 35 nimius pudor vertet, affectu se damnoſo teneri. nihil autem eorum quæ damnoſa ſunt, pulcrum eſt. neq; debet laudibus delinitus gaudere, vbi comis & hilaris loco grauis, magna nimis, & iuſti dicitur: neq; ſicut Euripideus Pegasus,

Pauens, magis quam ille, subdidit

sc Bel-

se Bellerophonti, ita ipse ijs qui volunt se dedere ac submittere, metuentem ne durus & irmitis audiat. Ægyptio Bocchoridi, homini ingenio intractabili, ferunt ab Iside aspirdem missam, quæ supernd capiti circumvoluta obumbraret, & iudicaret iustè. At pudor vitiosus languidis & molib. incubans, & nihil renuere, nihil dicendo refellere sinens, cùm disceptatores à iuste diceuda sententia abigit, cum consilientium ora occcludit: multaq; cogit præter animi sententiam dicere atq; facere. & quanto quisq; est animo iniquiore, tanto is crebrius in talē hominem imperium obtinet, impudicitia sua eum ad pudorem cogens. Vnde sit, vt dysopia tanquam locus humili & mollis, quia nullum congressum auersari, aut detrectare potest, surpissimis quibusq; rebus & vitijs occupandam se præbeat. Pessima sanè custos ea puerilis ætatis: sicut & Brutus dicebat male si bi videri eum florem ætatis collocasse, qui nihil negare auderet. eadē pessima thalami est & gynæcei administra: sicut apud Sophoclem adultero quadam corrupta ab eo dicit,

Tu blandiendo persuasisti mihi.

- 2c hoc adeò virtutem intemperans ingenium eorum pereoccupans, insidiantibus omnia expugnat facilia, reclusa, atque prona reddit, dando eas capiunt, quæ imputissima sunt in-dole, persuadendo & pudorem ineptum iniicio sèpe etiam probas subigunt. Mirto quæ damna is pudor ad fert.
- 2d quādo eo dueli murum datus quorum suspecta est fides, spondemus inuiti, ac laudantes illud, Spōnde, pia esto noxa est, vti eo in rebus nequimus. Quam multis exitio fuerit hoc virtutum, non est enumeratu facile. Etenim Credo hæc ad Medeam dicens,

- 3e *Præstat iam nunc in usum me fieri tibi,
Ob mollesiem quam postmodogemere meam.* Eurip.
Med.
- alijs præclararam subiecit sententiam: ipse vitioso vius pudore, unicam diem perenti dum assentitur, familiam suam perdidit. Nonnullos etiam cædem sibi aut venenum parari suspicantes, pudor ineptus à tuenda salute deterruit. Sic periret Dio, non ignorans sibi abs Callippo strui insidias, sed ab amico & hospite sibi cauere pudori ducēs. Sic Antipater Ca-sandri F. cùm cœna excepisset Demetrium, vocatus postridie ab eo, quod puderet fidem non habere sibi habitam, iuit & à cœna est intersectus, Herculem Alexandri Magni è Basina

Barsina F. Casandro Polysperchon promisit acceptis c. talents se interfecturum, atq; ad cœnam inuitauit. adolescentes, cui suspecta res metum injiciebat, minus integras se valetudine præscripta excusauit. ut autem Polysperchon venit, & adolescentule, dixit, primò omnium facilitate patris, atq; erga amicos comitatem imitare, nisi me hercenos vniuersitatiotes times: ductus pudore vna ad cœnam iuit, est que ab accumbentibus strangulatus. Non ergo ridiculum est, ut nonnulli esse dixerunt, neque stolidum, sed sapiens Hesiодi præceptum,

Operibus

340.

Quis te amat, hic conuiua inimico sit tibi omisso.
 noli eius qui te odit pudore moueri, neque ideò, quod tibi
 is videtur fidem habere, cauere ab eo deline. nam vocaberis
 si vocaueris, & cœna præbenti præbebitur, incredulitatem
 tanquam aciem cautionis pudore emollitam vbi dimiseris. 10
 Enim uero hoc vitium, vt pote multorum causam malorum,
 primùm conabimur amoliri ab adsuetatione petito, adres
 (vt solemus in alijs que meditamus) exiguae initio, & nō ad-
 modum difficulter in quib. huic malo resistatur. Verbi gra-
 tia, In cœna tibi saturo aliquis præbibitur: noli verecundia in- 20
 epta ductus vim tibi facere, sed depone poculum. Alius inter
 pocula poscit vt tessellis secū ludas: abijec inānē pudorem,
 neq; metue dieteria: & Xenophanem imitare, qui timidus
 ductus à Lafo Hermione sc̄e, quod ludere cum eo tessellis nol-
 let, fassus est ad res in honestas se timidiſſimum etiam esse. 25
 Incidisti in garrulum qui tibi inhæret ac te detiner: noli ve-
 reri, sed præciso colloquio propria & age quod cœpisti. Hu-
 iusmodi fugæ & repulsiones, quibus vili reprehensione co-
 mitante fatui pudoris vacuitatē meditam ut, ad maiora nos
 preparant. Atq; hoc loco tempestiuum est Demosthenicum 30
 illud commemorare. is cùm Athenienses ad ferendam Har-
 palo opem se, & aduersus Alexandrum arma capessendain-
 citarent, ac subito adueniente Philoxeno copiarum Alexan-
 dri maritimatum præfecto populus pertterritus metu con-
 ticiuisset: Quid, inquit, facient Sole conspecto, qui aduersus 35
 lucernam oculos attollere non audent? Quid enim facies
 in magnis rebus, rege aut populo pudorem tibi incutiente,
 si non audes poculum præbiente familiari repudiare, aut
 garruli prehensionem effugere? Sed nugatorum tibi insul-
 tare pateris, non tantum animi habens, vt dicas, Alias te vi-
 debo,

debo, nunc non vacat? Vt ilis est etiam in partuis & vilibus rebus exercitatio vacuitatis pudoris inepti, quod ad laudandum attinet. Puta, In conuiuio cithare d' amici malè canit, aut magno emtus histrio Menandrum agēdo flagellat, 5 plerisq; laudantibus & applauidentibus: non est equidem ita arduum, audire cum silentio, neq; illiberaliter contra animi sententiam laudare. nam in hoc genus res si compos tui non sis, quid facies amico poema ineptum recitante, aut orationem ostendente ridiculè fatuēq; scriptam? scilicet laudabis, & adulatorum obturbantium cateruae te socium addes. quomodo ergo in rebus eum gerendis peccantem inhibebis? quomodo in magistratu, coniugio, aut republica delinquentem castigabis? Ego enim ne Periclem quidem probbo, qui amico postulanti vt falsum pro ipso testimonium, 15 idque iuratus, diceret, respondit, Se vsque ad aras amicum esse. nimis enim prop̄ acceſſerat. At qui eminus se adſueſcit, vt neque dicentem laudet diuersum sentiens, neque carenti applaudat, neq; scurrilibus dictis arrideat: is rem coiusque deduci non patietur, vt ipsi istis in rebus inepti pudoris vacuo dicat aliquis, Iura pro me, falsum perhibe testimoniū, pronuncia iniuste. Eodem modo adſueſcere debemus, vt pecuniam petentibus reluctemur in rebus neque magnis neque reculatu difficultibus. Etenim Archelaus Macedonum rex in cōa aureum poculum poscente quodam, 25 cui nihil pulerum videbatur nisi accipere, puerum id Euripi date iussit: & in alterum illum intuens, Tu quidem, inquit, ad petendum idoneus es, non ad accipiendo: illi autem ad accipiendo, etiam non petens. rectissimē dandi a donandi arbitrium iudicio, non inepto pudori deferens. At 30 verò nos sā penumero hominibus probis, familiaribus, & indigentibus pr̄teritis, alijs continenter ac proteruē petentibus damus: non studio dandi, sed quia negare nō possumus. Ita Antigonus senex à Biante crebrō interpellatus, Date, dixit, Bianti & necessitati talentum. quanquam is 35 quidem alias ita vt quisquam regum in huiusmodi petitioribus repellēdis accuratus fuit atque argutus. cynico enim cuidam drachmam postulanti, Non est, ait, hoc donum regium. & subijciente illo, Da ergo talentum, respondit, Hoc accipere non est cynicum. Sanè Diogenes in Ceramico statuas circumibat, ab ijsq; stipem exigebat, mirantibusq; hoc dicebat,

dicebat, Meditari se repulsa. Nobis autem primùm in vilib.
adsuescendum est & pāuis rebus, vt denegare possimus quē
peruntur inconuenienter: vt maioribus in rebus nobis non
desit copia opitulandi ijs, quibus recusatio adhiberi nō de-
bet. Rectè enim Demosthenes, Nemo, inquit, prasentibus
in quā non debuit insumis, absentium copiam ad vius ne-
cessarios consequetur, multiplicatur autem nobis turpi-
tudo, si abundantes in ociosis rebus, inopes simus in pulcris.
Enim uero vitiosus pudor non in pecunia modò dispensan-
da prauos nos & iniquos, sed etiam in maioribus rebus fa-
cit vt respuamus quod recta ratio vtiliter suggerebat. quip-
pe agrotantes, non peritum accersimus medicum, pudore
nobis familiaris motu: & liberis magistros loco bonorum
præficiimus eos qui nobis operā suam obrudunt: & litis no-
stræ patrocinium non vtili & in foro versato committimus
alicui, sed gratificandi studio amici alicuius aut cognati fi-
lio eam ostendās sui materiam offerimus: deniq; inuenias,
qui philosophantium nomen gerentes, Epicurei aut Stoici
fiunt non iudicio aliquo, sed ob pudorem ineptum vrgen-
tibus familiarib. & amicis se addētes. Quæ cūm sint, agedū
in vilib. ac quotidianis rebus eminūs nos cōdoceficiamus,
vt neq; tonsore neq; pictore pudore inepito impulsū vt amur,
neq; in diuersorio incommodo diuertamus, omisso cōmo-
diore quod ad manum est, quia caupo nos saxe salutauerit:
sed aduersendi gratia vt amur eo quod melius est, etiam si
leue sit discrimen. quomodo Pythagorei obseruabāt, nev-
quam dextro femori sinistrum imponerent, néve parem nu-
merum pro impari acciperent, cūm reliqua equaliter habe-
rent. Aduersendum est etiam, vt ad sacrificium, nuptias aut
coniuicium inuitemus nō eum potiūs qui nos salutauit aut
accurrit, quām benevolū & vtilem. Qui enim sic fuerit ex-
ercitatus, is in maiorib. non modò non capietur, sed ne ten-
tabitur quidem à vitio. Atq; hæc de exercitatione dicta suf-
ficiant. De ratione inationibus autem vtilibus prima hæc est,
qua docemur & admonemur: Cūm omnibus alijs affectib.
ac morbis animi ea comitati ipsa mala, quæ illorum opera
euitare volueramus: vt ambitioni infamiam, cupiditatī vo-
luptatum dolores, mollicie labores, cōtendendi studio da-
mnationes & partes inferiores: tum verò incepto pudori hoc
planè vsuuenire, vt qui eum secuti sumum fugiūt, in ignem
incidant.

*Quæ in-
diu pu-
do-
er comit-
er mala.*

incident. dum enim verentur contradicere iniquè vrgentibus, postmodò pudore turpi affieuntur in iustas illapisi accusations, & ob metum exiguae reprehensionis, plerunque apertum dedecus sustinent. Etenim amico pecuniam flagitanti denegare ob ineptum pudorem non ausi, carentes ea ipsi, paulo post turpiter stant re patefacta. eodemque modo polliciti se patrocinaturos alicui in iudicio, pudore alterius partis ducti vadimonium deserunt. Multos etiam pudor vitiros in stipulationem nuptiarum filiae sororisve inutilem coniectos, mentiri mutata sententia coagit. Dixit quidam, non terè tamen, sed iocans, omnes Asiae incolas vni seruire homini, ideo q[uod] vnicam syllabam N o n pronunciare nequieren. at qui improbè vrgentur ad peccadum pudoris metu, ij etiam si nihil dicant, saltem sublato supercilio, oculisve in terram defixis, multa possunt aduersa ipsis & absurdula evitare ministeria. Etenim silentium Euripides sapientibus esse dixit respōsum. videmur autem magis eo aduersus iniquos opus habere. Nam verbis quidem possimus placare urbanoſ homines. ad quam rem in promptu sunt habenda multa illoſtrū ac bonorum virorū dicta. quale est Phocionis ad Antipatrum, Nō potes me simul & amicum habere & adulatorem. & Atheniensibus quadam in festiuitate iubētibus eum stipem conferre ac plaudentibus, Pudeat verò me, inquit, si vobis contribuam, huic non retribuam, Callicle creditore suo monstrato. paupertatem enim nō fateri turpe est, vt ait Thucydides, sed turpius re ipsa non effugere. At qui ob faintatem & molliciem passus sibi inceuti pudorem, petenti dicere metuens,

Non est in antris argentum, hōspes, candidum,

ac quasi pignus deinde prōmissionem emitit:

Non erat fabricatis hunc pudor illigat

Compedibus.—

Perseus cuidam sociorum argentum mutuò dans, in foro & apud mensarium contractum confecit, felicet memor Hesiodei præcepti:

Quin etiam fratri tebem ridens adhibero.

Operib.

cumq[ue] alter admiraretur, ac diceret, Adeōne Persae omnia 368.

secundum ius? Omnino, respondit, vt amicè recipiam, neq[ue] iure experiar in repetendo. Multi enim initio ob pudorem vitiosum omissa cautione, deinde lege agere suscepit ini-

micitia opus habuerunt. Rursum Plato Heliconi Cyziceno epistolam ad Dionysium tradens, à probitate hominem & moderatione animi laudavit: sed epistolam his verbis clausit: Hæc ad te scribo de homine, quod animal natura est mutabile. Xenocratem verò, quamuis austeriorum hominum moribus, pudor tamen ineptus flexit, ut Polysperchonem commendaret hominem, ut res docuit, non probum. comiternim exceptus à Macedone, & interrogatus ecqua re opus haberet, talentum petijt. dedit hoc Polysperchon: sed Xenocratem monuit per litteras, ut accuratiū posse hac examinaret quos commendare vellet. Atque hoc quidem Xenocratis ignoratione vñuenit. Nos autem saxe cùm optimè nouimus malos, litteras tamen & pecuniam largimur, nobis que cip̄is nocemus. neque id cum voluptate aliqua, ut qui scortis adulatorib⁹ se donant: sed indignè interim molesti, ferentes impudentiam hominum, nostram rationem quæ vi facta subuertat. Quod si alias, maximè ad eos qui nobis pudorem inutere volunt, dicere licet:

Intelligo bene quid facturus sim mali.
 falsum dicturus testimonium, iniustè iudicaturus, inutilem legem probaturus, alienum æs contrahens eius causa qui non reddet. Neque verò illus est animi morbus, vbi penitentia non iam consequatur, sed statim in ipsa actione praefidetur. ut sit cùm inepto pudori indulgemus. nam dantes molestiam percipimus, & testimonium ferentes pudore suffundimur, & adiuuamus cum infamia, & promissa non implentes conuincimur. Quod enim ad contradicendum sumus imbecilli, sit ut multa recipiamus ijs quibus cum vivimus, quæ præstatæ non possumus, ut commendationes in aulam, & ad principes: quia scilicet nolumus & non audeamus etiam dicere. Non nouit nos rex, alios magis respicit. Lysander quidem, cùm à se animum Aegislai abalienasset, & ob gloriam tamen putaretur apud eum plurimum posse, non veritus est commendationem à se petentes ad illum reijcere, iubens ad alios ire, ac per eos rem tentare, qui largius ipso apud regem possent. Non enim turpe est non omnia posse: sed quod non possis, & ad quod factus non sis, id in te recipere & vi velle consequi, præter quam quod turpe, etiam molestissimum est. Rursum ab alio principio ordinamur. Oportet mediocria & conuenientia officia petenti- bus

bus præstare alacriter, non vixtos incusso ab ijs pudore, sed
vtro concedentes. in damnosis autem & absurdis semper
Zenonis illud habere in promptu, qui cùm obuiam esset
factus adolescenti cuidam familiari suo iuxta murum sen-
sim ambulanti, & audiret eum fuga se subducere amico po-
stulanti vt falsum pro ipso diceret testimonium: Quid ais,
inquit, stulte. iste improbè iniustèq; agens te non fugit, ne-
que veretur: tu eum in iusta re subsistere non audes? Qui e-
nem dixit nequitiam aduersus hominem nequam non esse
malam armaturam, is malè adsuefacere voluit nos vt imi-
tando vlcisceremur malitiā. At impudenter nobis mole-
stos, & advitiosum vrgentes pudorem, vacuitate pudoris a-
moliri, neque ob verecundiam hominibus perficta fren-
tis gratificari, opus est iustum ac rectum, & quidem homi-
nis cordati. Iam obscuris, abieclis, & nullius precij homini-
bus, cum ijs improbè incessunt, resistere non est magni
laboris: sed quidā cum risu & sanna tales reiciunt. vt Theo-
critus: qui cùm in balneo duo strigilem ab ipso vtendam pe-
terent, alter peregrinus, alter notus futorum, iocosè vtrun-
que remouit, dicens, Te non noui, te verò noui. Et Lysima-
che Athenis Mineruæ Poliadis antisita, cùm agasones sa-
cra adportantes infundere inuberent: Vereor, inquit, ne hoc
quoque in consuetudinem trahatur. Et Antigonus adoles-
centi cuidam egregij centurionis filio timido atque mol-
li, cùm is ornari & produci ad honores postularet: Apud
me, inquit, ò adolescentis, propriæ, non patriæ virtutis sunt
præmia. Verùm vbi is qui instat nobis, in honore est, & cum
potentia (quod genus hominum difficilimè possunt aueri
& excusationibus flecti, cùm in iudicij aut comitijs senten-
tias nostras expertunt) fortassis neque facile, neque necessa-
rium facto videatur id, quod egit Cato iuuenis etiamnum
aduersus Catulū. Is Catulus inter Romanos dignitate prin-
ceps, quo tempore censuram gerebat, ad Catonem accessit,
tunc quæstorem, deprecaturus pro quodam, cui Cato mul-
tam dixerat. cùmque vrgereret precando, tandem impati-
entia impulsus Cato: Turpe est, inquit, Catule te censem
hinc discedere nolentem à lictoribus trahi. ita Catulus pu-
dore perfusus, iratus abiit. Moderationis & æquitatis plus
habent dicta Agesilai & Themistoclis. Agesilaus in quo-
dam iudicio iussus à patre sententiam à legibus alienam
ferre:

ferre: à te, inquit, mi pater iam inde ab initio edocet sum
legibus parere. itaque etiam nunc tibi obtemperabo, nihil
in leges peccando. Themistocles Simonidi postulantem
in iuriam, Neque tu, inquit, poeta es es bonus, si contra car-
minis legem caneres: neque ego bonus magistratus, si iudi-
carem secus quam est iustum. Et verò non ob pedis ad ly-
ram inconcinnitatem, ut Plato dicebat, vrbes vrbibus, ami-
ci amicis infestis redditi extrema inferunt accipiuntque da-
mina: sed ob iuris & legum violationem. & tamen sunt qui
cùm accuratam in cantilenis, literis, versib[us]que seruent ra-
tionem, alios volunt in magistratu, iudicijs, actionib[us]que
id quod rectum est negligere, quibus maximè hoc modo oc-
currendum est. Flagitar aliquid à te ius dicente orator, aut
consulente in publicum? dic te morem ei gesturum, si in ex-
ordio solœcismum, aut in narratione barbarismum admit-
tere velit, noler enim, ob turpitudinis speciem: cùm videa-
mus quosdam etiam vocalem cum vocali concurrentem in
dicendo non ferre. Rursum aliquem illustrium virorum im-
probi aliquid abs te contendentem, iube saltādo per forum
exire, aut peruerso vultu. si neget hoc, iam tuum est quare-
re, Vtrum sit turpius solœcismum facere, & vultum peruer-
tere, an legem violare, peririj se obligare, iniuste malo
quam bono plus tribueret? Nicostratus Archiuus, Archidam-
um potenter ut Cromnum sibi tradiceret, ac promitten-
tem eo nomine magnam vim pecuniae, & Lacæna mulieris
quamcunque vellet matrimonium, negauit ab Hercule ge-
nus ducere. nam Herculem circumuiisse terras, ut malos
interficeret: Archidam conari de bonis malos facere.
Ita nos quoque homini, qui vir bonus atque præclarus ha-
beri velit, postulanti aliquid improbius & vim facienti di-
cemus, Indigna eum sua nobilitate & virute agere. In vi-
tiosis autem hoc considerabis, an avarus tua importunita-
te possit eò adigi, ut talentum det mutuum absque lyngra-
pha, aut ambitiosus, ut primo loco cedat, aut magistratus
gerendi cupidus, ut petitionem dignitatis omittat spe pro-
posita potiundi. Indignum quippe fuerit reuera, cùm videa-
mus hos in vitiosis affectibus rigidos, inuictos, im-
mutabilisque pertendere: nos, qui profitemur honesti &
iustitiae studium, non esse nostrum ipsorum compotes, sed
subueri & prodere virtutem. Etenim si qui polcendo pu-
dorem,

dorem nobis volunt incutere, id faciunt gloriæ ac potentia parandæ gratia: absurdum est nos ornandi augendis que alijs, nobis ipsis dedecus & infamiam confidere. sicut qui in certaminibus præmia iniuste tribuunt, & in dignandis magistratibus suffragia ad gratiam ferunt: ij dum alijs perperam honores, coronas, & gloriam conciliant, seipso bona opinione & honestate spoliant. Sin id pecunia cauſa faciunt, qui non videatur flagitium, nostram nos gloriam & virtutem prodigere, ut crutrena alterius fiat onustior? Atqui hæc plerisque ad animum accidunt, neque fallit ipsos peccare se. sicut qui magna potula ebtere coguntur, ægre & gementes vultusque distorquentes perhiciunt mandatum. Sed imbecillitas ista animi similis est temperamento corporis quod neque calorem possit ferre, neque frigus. Nam & laudati ab ijs, qui pendo pudorem denegandi incutere volunt, protipus franguntur atq; emolliuntur: & ad omnem reprehensionis strepitum, omnemque suspicionem repulsam petentium trement atque expauescent. Oportet autem animo aduersus utrumque obfirmato, neque terrentibus neque adulantibus cedere. Evidem Thucydides docet, quandoquidem necessariò potentiam sequatur inuidia, rectè cum tibi consulere, qui ob maximas res inuidiam subeat. Nos autem inuidiam haud difficulter vitari putantes, in reprehensiones autem ut non incidamus eorum, quibus cum viuimus, ut que nunquam eos offendamus, fieri non posse videtes: ita bene rem instituemus, si iniquorum potius odia in nos suscipiamus, quam accusationes iustas, vbi illis iniuste opera nauauerimus. Enim uero à laudibus, quas importuni isti in nos cōfē-
Laudes
suspecta
 runt, prorsum adulterinas, caendum est summo studio, ne pororum in morem pruritus & titillatione deliri patiamur nos tractari ex istorum animi sententia, dei cique ultra inclinantes. Nihil enim differunt ab his qui crura prostertere volentibus porrigit, qui aures adulatoribus præbent. nisi quod turpius subvertuntur atque cadunt, vel iniamicitias ac malorum supplicia hominū dimitentes, ut misericordes, humanique videantur: vel contra iniamicitias & accusationes non necessarias non sine periculo in se recipientes suauis laudantiū, ac solos eos viros, solos adulationis vacuos, adeoq; solos qui vocem & ora habeant appellantiū.

Tales Bio similes esse dicebat amphorarum, quæ auribus apprehensæ facile circumferuntur. Quo modo Alexinum ferunt sophistam inter deambulandum multa mala dixisse de Stilpone Megarensi: cùmq; eorum qui aderant quidam diceret, Atqui Stilpo te nuper laudauit: intulisse, Optimus; namq; vir est & generosissimus. Contrà Menedemus, auditio se ab Alexino sape laudari, Ego autem, inquit, semper virtuoso Alexinum, malus proinde homo est, vel qui malum laudat, vel quem bonus vituperat. Adcō is talibus rebus se mutari aut capi non sinebat: tenens nimirum Antiphenei illius Herculis præceptum, qui pueros iubebat nemini ipsos laudati gratiam habere. quod nihil aliud erat, quam ne incepta verecundia capti, laudantibus vicissim adularentur. Ac sufficit, puto, illud Pindari, qui dicenti, Ego te vbiq; & apud omnes laudo, Respondit: & ego tibi gratiam refero: facio enim ut verax sis. Quod itaq; aduersus omnes animi prauas affectiones vtile est, eo maximè indigent, qui facilè sibi vitioum pudorem incuti patiuntur. ut quando vieti eo virtio præter animi propositum peccauerunt atque subuersi sunt, arctè memoria complectantur, cíque penitus infigat signa mortis atq; pœnitentia, ac plurimum temporis ijs recordandis & obseruandis tribuant. Sicut enim viatores vbi in saxum impegerunt, & nautæ apud promontorium aliquod nauim sicubi alliserunt, memores sui casus non ista modò ad quæ offenderunt, sed & similia horum perpetuò horrent atq; vitant: ita qui vitiosi pudoris turpitudinem & damna continenter pœnitentia mortis sentiente animo reuelunt, in simili re cohibebunt scipios, ne que facilè rursus in peccatum prolabentur.

PLUTARCHI DE FRATERNO
amore, libellus.

VE R V S T A Castorum simulacra Spartani Dokana, quasi trabalia, appellant. sunt autem duo ligna æ qualiter inuicem distantia, duobus alijs transuersis coniuncta, ac videtur communitas individua eius sigilli admodum conuenire fraterno deorum istorum inter se amori. Horum ego imitatione vobis, Nigrine & Quinte, scriptum hoc dedico, dignum vobis donum. nam